



**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Qvæstio XXIX. In Titulum. XXIX. De Crericis Peregrinantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

test c. cum appellationibus. 5. h. t. in 6. de his.

2991. Not. 24. quid sit officium Judicis ad quem appellatum est, dictum esse initio hujus quæst: si reperit causam appellandi justam esse, tenetur appellationem recipere; quia *judicare, est munus publicum, cui renuntiari non potest. L. fin. §. judicandi. ff. de muneribus*; nec ante cognitionem causæ de illius justitia potest cau-

sam appellationis examinandam remittere ad Judicem à quo, sine consensu appellantis, c. *Accepta* 35. h. t. juxta lect. integram; & c. *Eos*. 6. eod. vel appellans re adhuc integra (nimirum antequam Judex ad quem causam cognoscere ceperit) remitti petat; c. *interposita* 70. & ille denique. h. t. & L. *si quis* 28. C. eod. sed de hoc V. dicta. in præcedentibus articulis.

QVÆSTIO XXIX.

IN TITULUM. XXIX. DE CLERICIS PEREGRINANTIBUS.

2992. **H**ic titulus subjungitur priori, quia tractat de quodam privilegio clericis peregrinantibus ad summum Pontificem, vi cujus interim in bonis, quæ reliquerunt in patria, securitatem habeant, *instar eorum, qui appellarunt*. Not. autem, quod apud Legistas peregrinus dicitur, quicumque à loco sui domicilii proficiscitur, L. *cives*. C. de incol. apud Canonistas verò, peregrinus proprie sit, qui causâ devotionis aliò proficiscitur, v. g. Apostolorum, & aliorum Sanctorum limina, & Oratoria visitaturus 24. q. 3. *si qui*; Romipetas 23. item qui accedunt ad præsentiam S. Pontificis 2. q. 6. c. *arguta* 13. de hoc ita loquitur Cælestinus III. in c. *unico* h. t. ibi: *conquerente L. Presbytero intelleximus, quod, postquam ad Nos veniendi iter arripuit, quam res ejus diripere præsumpserunt; licet autem Presbyter idem res suas, & Ecclesia suæ, in protectione nostra non posuerit, quando ad nos accessit; tamen, cum hi, qui accedunt ad præsentiam nostram, cum rebus eorum debeant esse sub Apostolica protectione securi; mandamus, quatenus, quid quid eidem Presbytero, post iter arreptum, ad Nos veniendi, subtractum est, vel ablatum, sibi restitui faciat*.

2993. Ex hac Cælestini decisione deducitur, quod, si quis ad Sedem Apostolicam iter arripuit, is, ejusquæ bona omnia interim censeantur esse sub Apostolicæ Sedis protectione; ut, si quid ei ablatum, vel ereptum fuerit mox restitui debeat, nullâ obstante proprietatis exceptione. Ex quo apparet, quod remedium hujus Canonis

imitetur remedium attentati post interpositam appellationem; cum in utroque restitui debeant, quæ interim immutata, aut sublata sunt.

De hoc privilegio etiam agitur 2. q. 6. in c. *arguta* 13. nam Archiepiscopus Rheimensis, Rhotandum, ad Sedem Apostolicam suscepto itinere appellans, damnasset, & carcerali custodiæ mancipasset, Nicolaus Papa, hoc audito, eum restituit, eoque restituto (corripiens Archiepiscopum) sic ad eum scribit: *hæc quippe nos in Rhotando idcirco noveritis operatos, ut privilegia Sedis Apostolicæ, quæ malè à vobis violata videbantur, & à nobis tot impensis laboribus (vestrâ resistente contumaciâ) recuperari non poterant, auctoritate Apostolicâ, & canâ Patrum deliberatione, pristino tandem genio, & proprio decorarentur honore: nimirum, ut sicut de facto fuerat depositus; sic de futuro restituatur, ut notat gloss. ibid. V. honore.*

Deinde, Calixtus Papa, si quis, ait, Romipetas, & peregrinos, & Apostolorum limina, & aliorum sanctorum Oratoria visitantes capere, seu rebus, quas ferunt, spoliare, & mercatores novis teloniorum, & pedagiorum exactionibus molestare tentaverit, donec satisfecerit, *communione careat Christianâ* (Igitur, qui accedunt ad Sedem Apostolicam, ipsi cum rebus suis sunt securi sub ejus protectione, & si quid eorum, durante itinere, ablatum fuerit, est illis restituendum; quia contra peregrinantem ad Sedem Apostolicam nihil est innovandum.

Ex

Ex quo fit, quòd itineris arreptio, quæ fit ad Papam, ante cæptam causam, suspendat jurisdictionem inferioris sive ordinarii, sive delegati; ita Sigismund: Scaccia de appellat. q. 6. n. 44.

2996.

Quæstio est, an hæc constitutio Cælestini Papæ dicta in c. unico extendat se non tantum ad ea, quæ illi, qui tale suscepit iter, dum est in itinere, à privatis facta surrepta sunt; sed etiam ad ea, si quæ illo absente, nullo relicto suorum bonorum defensore, vel procuratore, per Judicem ablata sunt, ut, si quem ex primo decreto, seu custodiæ causâ; immisit in ejus bona? Resp. esse distinguendum, an talis peregrinus ante arreptum iter præventus sit à Judice in ea causa; an non? in primo enim casu non est locus dictæ constitutioni, ut constat ex dictis; & tradit Zouffius h. t. n. 2. de appellat: de secundo controversia est inter DD. negante Abbate in c. unicum h. t. n. 6. quia textus loquitur solum in casu particulari, de Presbytero, qui suscepit Romanum iter; adeòque non indefinitè

2997.

Probabilius tamen affirmatur cum Hostiensis hic n. 6. Layman ibid. n. 2. & aliis. Nam ratio, propter quam Pontifex in exempto, seu dicto c. unico mandavit, in omnibus restitui eum Presbyterum, universalis est, quia tales peregrini, speciali privilegio sunt sub protectione Sedis Apostolicæ, instar eorum, qui appellationem interposuerunt; sed in hoc casu appellationis interpositæ, post eam attentata, revocari debent, à quocumque facta sint; igitur & in illo. Nec obstat, textum loqui solum de Clerico peregrinante, non de Laico; nam mentio Clerici fit in textu solum ratione querelæ, quam apud Cælestinum deposuit ille Presbyter; ratio autem decidendi est universalis de quovis peregrino; eum quilibet peregrinus (in acceptione peregrini juxta Sacros Canones) sit sub protectione Sedis Apostolicæ, ut habet cit. textus; & constat ex c. Arguta, & si quis, de quibus supra.

2998.

Præter hæc not. i. eos, qui Romipetas, spoliant, & turbant de facto, incurrere excommunicationem, ut constat ex c. si quis, cit. i. quod, in Bulla Cœnæ excommunicat. 9. extenditur ad omnes, qui vel accedentes ad Romanam Sedem, vel ab ea recedentes, suâ, vel aliorum

operâ interficiunt, spoliant, capiunt, vel detinent; & in excommunicatione 10. ibid. ad omnes interficientes, mutilantes, detinentes, capientes, aut deprædantes Romipetas, seu ad Urbem peregrinantes causâ devotionis, seu peregrinationis accedentes, in ea morantes, vel ab ipsa recedentes.

Ut hæc duplex excommunicatio intelligatur, not. 2. ex Suarez D. 21. de Censur. sect. 1. n. 67. esse distinguendos fines, propter quos aliquis ad Sedem Apostolicam iter arripiat? an negotii alicujus causâ ibid. expediendi? an causâ peregrinationis? nam licet c. unicum videatur intelligi, sive quis ex hoc, vel illo fine Romam, vel ad Sedem Apostolicam proficiscatur; excommunicatio tamen Bullaris nona loquitur solum de casu primo; & decima, de secundo; necessarium autem est hoc discrimen; quia licet utraq; loquatur de accedentibus ad Sedem Apostolicam, & ab ea recedentibus: decima tamen loquitur etiam de morantibus, qui eo veniunt ex secundo fine; non autem, nona.

Not. 3. in casu, quo Romam peregrinantium bona, & possessiones in eorum absentia occupantur, contra istos ad agendum admittendos esse etiam sine mandato, modò caveant de rato (ut notat Baldus in rubric. L. unica, mox citandæ) eorum colonos parentes, propinquos, amicos, imò & servos ex L. unica C. si per vim, ubi Constantinus Imperator universim de recuperandis possessionibus, in absentia Dominorum, aut possessorum, ita constituit: *Judices absentium, qui cujuslibet rei possessione privati sunt, suscipiant in jure personas, & auctoritatis suæ formidabile Ministerium objiciant: atque ita tueantur absentes, ut id solum diligenter inquirent, an ejus, qui quolibet modo peregrinatur, possessio ablata sit, quam propinquus, vel parens, vel proximus, vel amicus, vel colonus, vel libertus, vel servus quolibet titulo retinebat; nec eos, qui dejecti sunt absentium nomine possidentes (quia minimè ipsis decisio causæ mandata sit) ab experienda re secludant: nec, si servi sint, eorum resciant in jure personas; quia hujusmodi conditionis hominibus causas perorare fas non sit.* Sed post elapsa quoque spatia

spatia recuperandæ possessionis, legibus præstituta, litigium eis inferentibus lagiti convenit: ut eos momentariæ perindè possessioni, sine ulla cunctatione, restituant, ac si reversus Dominus litigasset: cui tamen Domino, quolibet tempore reverso, actionem possessionis recuperandæ indulgemus: quia fieri potest, ut restitutio, propter fervos infideles, vel negligentes propinquos, vel parentes, vel proximos, vel amicos, vel Colonos, vel libertos interea differebatur.

3001. *Causam subjungit: quia absentibus officere non debet tempus emensum, quod recuperandæ possessioni legibus præstitutum est: sed reformato statu, qui per injuriam sublatus est, omnia, quæ supererunt ad disceptationem litigii, immutata permaneant: iudicio servato justis, legitimisque absentibus personis: cum valde sufficiat, possessionem tenentibus absentium nomine, contra presentium violentiam subveniri.*

3002. *Effectus igitur peregrinationis, de qua in c. unico. h. t. est, quod habeat vim appellationis, modò secuta sit intra 10. dies*

à die illati gravaminis, & intimata Judici, vel parti, ex quo infert Vallensis in h. t. n. 3. quòd quemadmodum Judex à quo, pendente appellatione, nihil innovare potest, quoad articulos, seu articulum, super quibus, vel super quo appellatum est; sic etiam nihil innovandum est in rebus ejus, qui Romã proficiscitur ad Sedem Apostolicam, aded, ut, quidquid post arreptum iter ablatum seu substractũ fuerit, ei restitui debeat. Addit vallensis loc. cit. quòd ejusmodi peregrinatio non solum vim appellationis habeat, sed etiam relevet ab onere petendi Apostolos juxta Innocentium, quem refert, & sequitur Ancharanus, in cap. 6. n. 3. notat 4. de appellationibus in 6. intellige tamen, post motam causam; quia itineris arreptio ad Papam, ante cceptam causam, non habet vim appellationis: quamquam, si ex justa causa facta fuerit, suspendat jurisdictionem inferioris Judicis, & tueatur eum, qui ipse proficiscitur; non verò eum, qui nuntium mittit. Scaccia quæst

6. n. 43.

QUÆSTIO XXX.

IN TITULUM XXX, DE CONFIRMATIONE UTILI, VEL INUTILI

3003. *C*um præcedentibus titulis actum sit de suspensione sententiæ, seu jurisdictionis: Judicis à quo, quæ sit beneficio appellationis, recusationis, relationis, aut etiam peregrinationis, ut exposuimus titulo præcedenti, quandòque autem contingat sententiam, à qua appellatum est, ipsumquè processum judicalem à Superiore Judice reprobari (dicendo, *benè appellatum, malè judicatum* esse) quandòque autem approbari, & confirmari (ut si pronuntietur, *benè judicatum, malè appellatum*) in præsentia agitur de confirmatione non tantum sententiæ, sed etiam aliorum, v. g. possessionis, instrumentorum, privilegiorum, officiorum, transactionum, statutorum, &c.

ARTICULUS I.

Quid sit confirmatio?

*S*upponendum confirmationem in jure nostro variè accipi. Primò enim importat quandòque idem, ac *approbare*, seu *innovare*, ut dicitur in c. 1. de Locato ubi Clemens III. approbat constitutionem factam ab Episcopo Portuensi, Apostolicæ Sedis Legato, ibi: *ratam esse decernimus, & auctoritate Apostolicâ confirmamus*; &c. 1. de Treuga, ubi Alexander III. statuit tempora Treugarum, & pœnas violentium, decernens, ut qui non servaverint, Episcopus in eos post tertiam monitionem, sententiam excommunicationis dicet, & scriptam vicinis Episcopis annuntiet, quorum nullus excommunicatum in communionem recipiat, imò scriptam sententiam confirmet, hoc est, approbet, & exequatur; quandòque importat

3004.

3005.

CCCC

tit.